# FUTURE TEACHERS' ATTITUDES TOWARDS INTERDISCIPLINARY LEARNING BETWEEN MATHEMATICS AND ECONOMIC DISCIPLINES

**DZHEMILE O. REDZHEBOVA**

***ABSTRACT:*** *The contemporary educational environment increasingly requires the integration of knowledge from different subject areas in order to develop practical skills, critical thinking and problem-solving abilities. One of the approaches that supports these objectives is interdisciplinary learning. The present study examines the attitudes of future teachers towards the implementation of interdisciplinary learning between mathematics and economic disciplines. The research was conducted through an anonymous online questionnaire involving 84 respondents. The results indicate a predominantly positive attitude towards interdisciplinary teaching, recognition of its educational benefits and a strong willingness for its future application. At the same time, participants identify methodological preparation, lack of resources and organizational challenges as the main barriers to implementation. The findings confirm the need for broader inclusion of interdisciplinary practices in teacher education.*

***KEYWORDS:*** *interdisciplinary learning, mathematics education, economic disciplines, future teachers, teacher attitudes, educational integration*

***DOI:*** https://doi.org/10.46687/AKPQ3143

# НАГЛАСИ НА БЪДЕЩИ УЧИТЕЛИ КЪМ ПРИЛАГАНЕТО НА ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНО ОБУЧЕНИЕ МЕЖДУ МАТЕМАТИКАТА И ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ДИСЦИПЛИНИ*

**ДЖЕМИЛЕ О. РЕДЖЕБОВА**

***АБСТРАКТ:*** *Съвременната образователна среда все повече изисква интегриране на знания от различни учебни области с цел развиване на практически умения, критическо мислене и способности за решаване на проблеми. Един от подходите, който подпомага тези цели, е интердисциплинарното обучение. Настоящото изследване разглежда нагласите на бъдещи учители към прилагането на интердисциплинарно обучение между математиката и икономическите дисциплини. Проучването е проведено чрез анонимен онлайн въпросник, в който са участвали 84 респонденти. Резултатите показват преобладаващо положително отношение към интердисциплинарното преподаване, признаване на неговите образователни ползи и силна готовност за бъдещото му прилагане. В същото време участниците посочват методическата подготовка, липсата на ресурси и организационните трудности като основни пречки пред прилагането му. Получените данни потвърждават необходимостта от по-широко включване на интердисциплинарни практики в обучението на учители*.

## 1. Въведение

През последните години все по-често се говори за необходимостта знанията от различните учебни дисциплини да не се разглеждат изолирано, а като част от една обща

* Настоящата статия е частично финансирана по проект № РД- 08-117/05.02.2026 г. на фонд Научни изследвания на ШУ „Епископ Константин Преславски“

система. Това е особено важно в училищното образование, където учениците трябва да могат не само да възпроизвеждат информация, но и да я прилагат в различни ситуации.

Един от подходите, който съдейства за постигането на тази цел, е интердисциплинарното обучение. Чрез него се създават връзки между отделните учебни предмети и се подпомага изграждането на по-цялостна представа за изучаваните явления. Интердисциплинарният подход насърчава активното учене, критичното мислене и умението за решаване на практически проблеми.

Връзката между математиката и икономическите дисциплини е подходящ пример за подобна интеграция. Математическите знания намират приложение при анализа на икономически процеси, статистическата обработка на данни, финансовите изчисления и моделирането на реални ситуации. От своя страна икономическите дисциплини предоставят конкретен контекст, в който математиката придобива практическа значимост.

Успешното реализиране на интердисциплинарното обучение зависи в голяма степен от подготовката и нагласите на учителите. Именно затова настоящото изследване е насочено към бъдещите педагогически специалисти и тяхното отношение към прилагането на интердисциплинарни връзки между математиката и икономическите дисциплини.

## 2. Методика на изследването

Изследването е проведено чрез анонимна онлайн анкета, съдържаща 11 въпроса. В него участват 84 респонденти – студенти и бъдещи учители от различни специалности.

От общо 84 участници:

- 58 респонденти (69,0%) са жени;
- 26 респонденти (31,0%) са мъже.

Основната цел е да се проучат нагласите на бъдещите учители към интердисциплинарното обучение, както и готовността им да го прилагат в бъдещата си професионална практика.

В настоящата статия са анализирани въпросите, които дават най-съществени резултати и позволяват по-задълбочено разглеждане на отношението на участниците към интердисциплинарния подход.

## 3. Резултати и дискусия

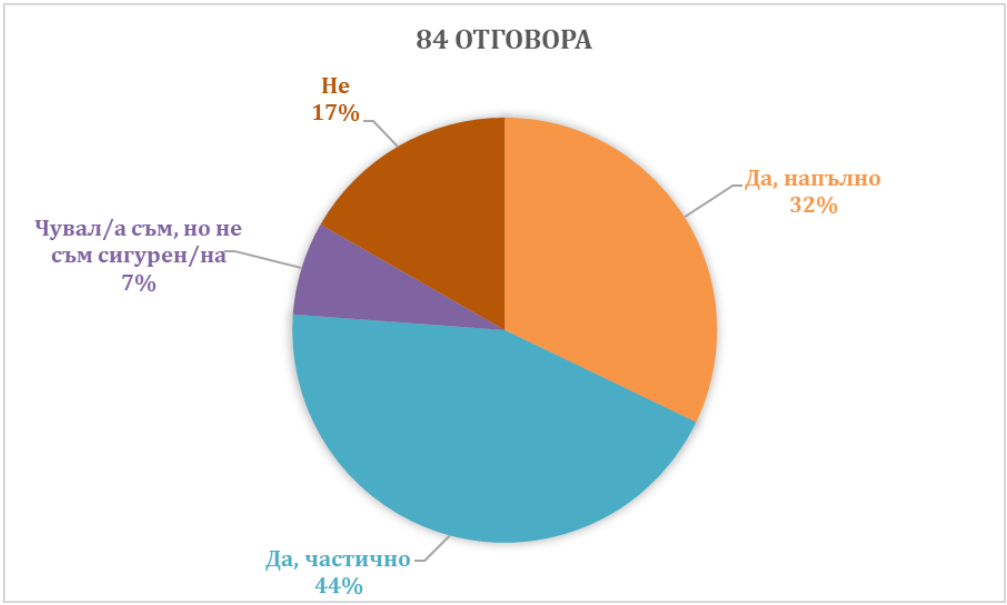
### 3.1. Познаване на концепцията за интердисциплинарно обучение

Първият въпрос е насочен към установяване на степента на познаване на интердисциплинарното обучение.

„До каква степен сте запознати с концепцията за интердисциплинарно обучение?“

Получените резултати показват, че по-голямата част от анкетираните са запознати с понятието. Това е положителен резултат, тъй като показва, че бъдещите учители вече се срещат с идеята за интегриране на знания от различни области още по време на своето обучение.

Интересното обаче се вижда при следващите въпроси. Въпреки че повечето участници познават концепцията, не всички се чувстват достатъчно подготвени да я прилагат на практика. Това показва, че теоретичната осведоменост невинаги е съпроводена с увереност за работа в реална учебна среда.




**Фигура 1. Запознатост с интердисциплинарнообучение**

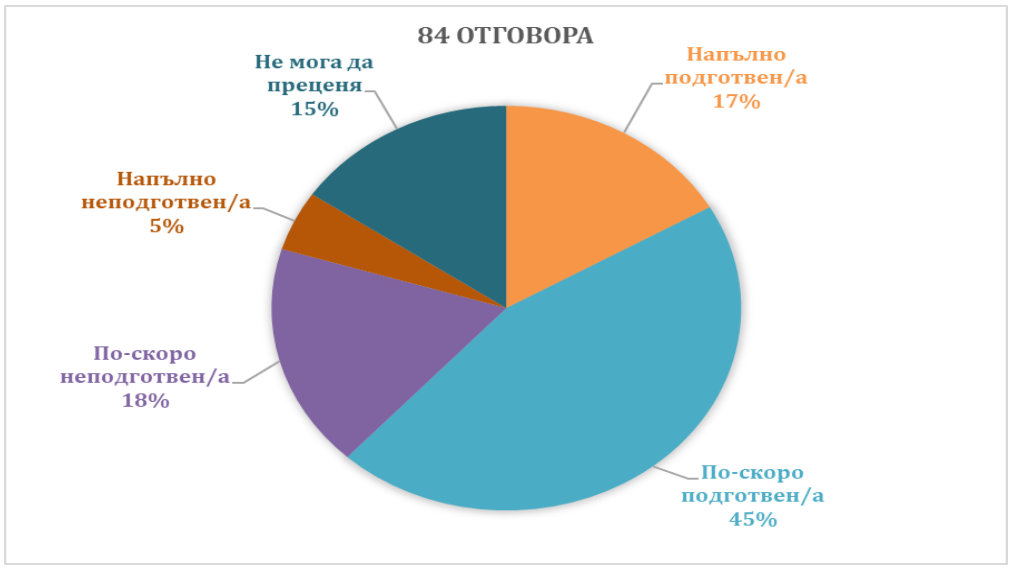
### 3.2. Готовност за прилагане в бъдещата практика

Един от най-интересните резултати в изследването е свързан със следния въпрос:

„До каква степен се чувствате подготвени да прилагате интердисциплинарно обучение в бъдещата си практика?“

Данните показват, че част от участниците определят подготовката си като добра, но съществува и група респонденти, които не са напълно уверени в своите възможности.

Този резултат заслужава специално внимание. От една страна бъдещите учители оценяват положително интердисциплинарното обучение, а от друга – не се чувстват напълно готови за неговото реализиране. Вероятно причината е недостатъчният практически опит при разработването и провеждането на уроци, които обединяват съдържание от различни учебни дисциплини.




**Фигура 2. Готовност за прилагане**

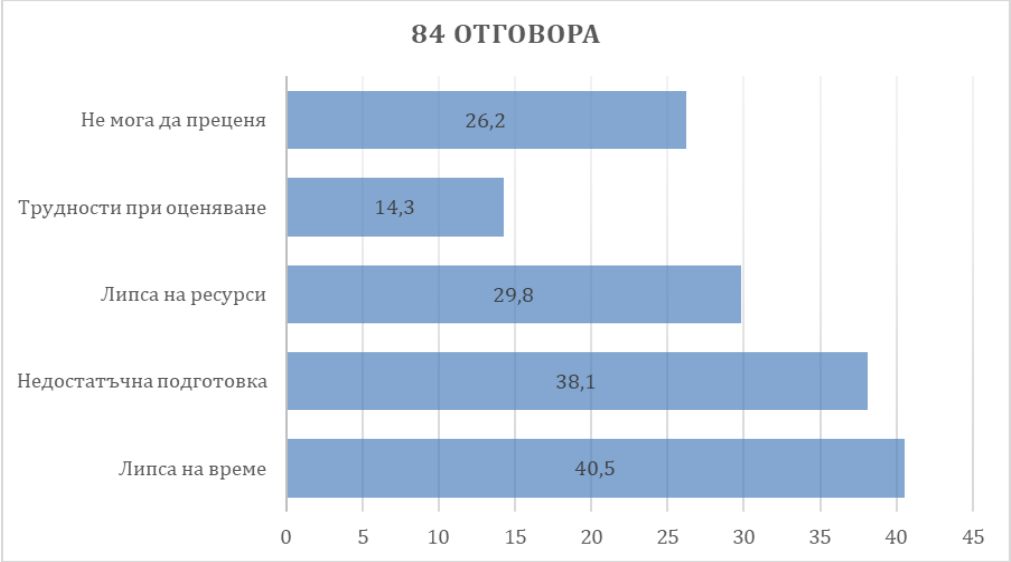
### 3.3. Основни трудности при прилагането на интердисциплинарно обучение

Особено важен за целите на изследването е въпросът:

„Какви според Вас са основните трудности при прилагането на интердисциплинарното обучение?“

Най-често посочените отговори са свързани с липсата на време за подготовка, недостатъчната методическа подготовка и недостига на подходящи ресурси.

Тези резултати са интересни, защото показват, че бъдещите учители не отхвърлят самата идея за интердисциплинарно обучение. Напротив, те виждат неговите предимства, но същевременно осъзнават реалните трудности, които могат да възникнат при неговото прилагане в училищна среда.



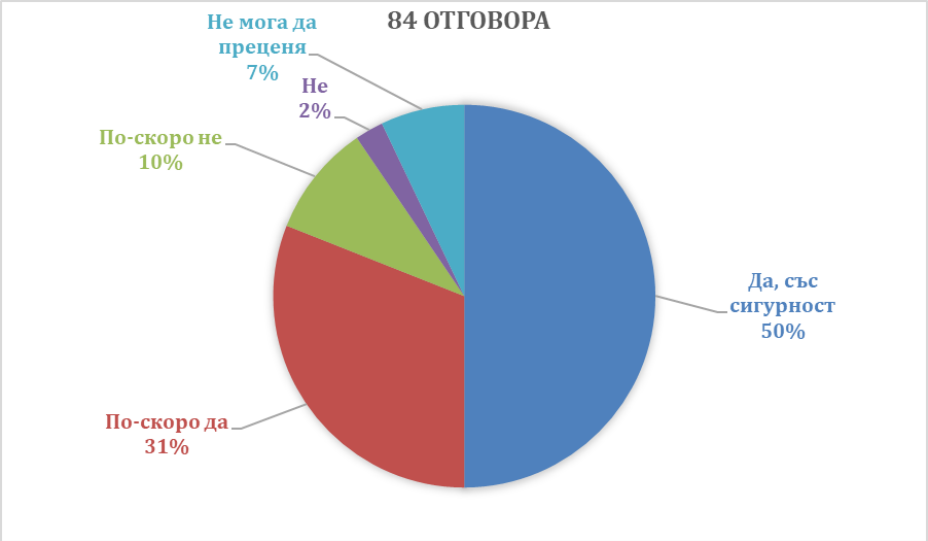

**Фигура 3. Трудности при прилагане**

### 3.4. Необходимост от допълнителна квалификация

Друг въпрос, който дава особено ценна информация, е: „Бихте ли участвали в допълнително обучение за интердисциплинарно преподаване?“

Получените резултати показват преобладаващо положително отношение към подобна възможност. Голямата част от участниците заявяват желание да се включат в обучения, свързани с интердисциплинарното преподаване.

Този резултат може да се разглежда като потвърждение на предходните изводи. Бъдещите учители осъзнават значението на интердисциплинарния подход, но същевременно чувстват необходимост от допълнителна подготовка, която да им помогне да го прилагат по-уверено и ефективно.




**Фигура 4. Готовност за обучение**

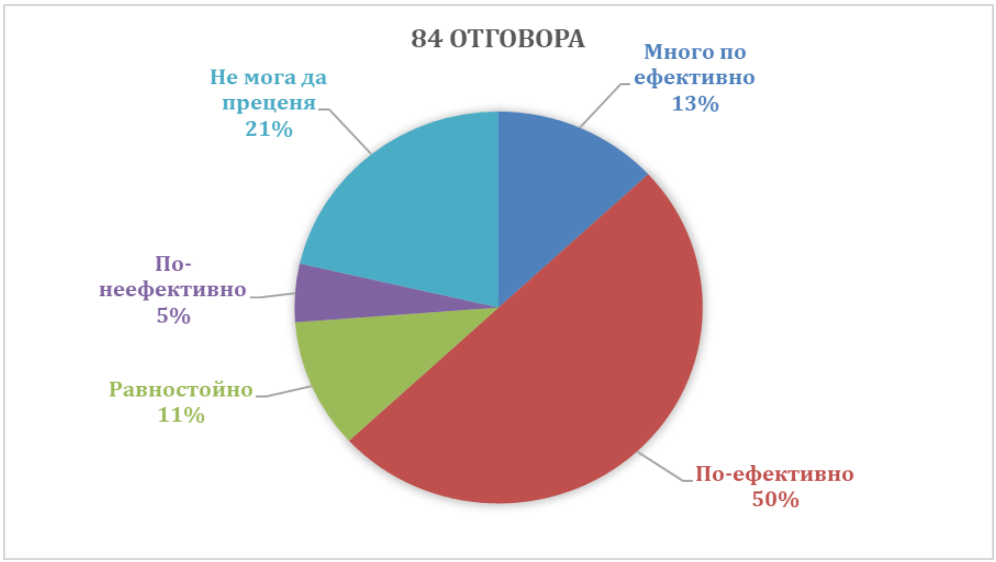
### 3.5. Оценка на ефективността на интердисциплинарното обучение

Последният анализиран въпрос е свързан с оценката на интердисциплинарното обучение в сравнение с традиционния модел.

„Според Вас интердисциплинарното обучение е по-ефективно или по-неефективно от традиционното обучение?“

Резултатите показват, че преобладаващата част от участниците определят интердисциплинарното обучение като по-ефективно или значително по-ефективно. Това потвърждава положителното отношение към подхода и убеждението, че той създава по-добри възможности за свързване на теорията с практиката.

Интересен е и фактът, че голяма част от анкетираните предпочитат съчетаване на традиционно и интердисциплинарно обучение. Това показва стремеж към баланс между задълбоченото усвояване на предметното съдържание и възможностите за интегриране на знания от различни области.




**Фигура 5. Сравнение с традиционно обучение**

## 4. Заключение

Резултатите от проведеното изследване показват, че бъдещите учители имат положително отношение към интердисциплинарното обучение между математиката и икономическите дисциплини. Те разпознават неговите предимства и оценяват възможностите му за повишаване на практическата насоченост на обучението.

Най-същественият извод от изследването е свързан с разминаването между положителните нагласи към интердисциплинарния подход и усещането за недостатъчна подготовка за неговото прилагане. Получените резултати показват необходимост от повече практически насочени обучения, които да подпомогнат бъдещите учители при разработването и реализирането на интердисциплинарни уроци.

Проведеното проучване потвърждава значението на интердисциплинарните връзки между математиката и икономическите дисциплини и очертава необходимостта от по-широкото им включване както в подготовката на бъдещите учители, така и в образователната практика.

**ЛИТЕРАТУРА:**

[1] Андреев, М. Дидактика. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“. София (2001).

[2] Ганчев, И. и колектив. Методика на обучението по математика. Обща част. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“. София (2002).

[3] Георгиев, И. Основи на икономиката. Булвест, София 2000.

[4] Fogarty, R. How to Integrate the Curricula. Skylight Publishing, Illinois (1991).

[5] Jacobs, H. H. Interdisciplinary Curriculum: Design and Implementation. Association for Supervision and Curriculum Development, Alexandria, Virginia (1991).

[6] Chiang, A. C., Wainwright, K. Fundamental Methods of Mathematical Economics. McGraw-Hill, New York (2005).

**Джемиле Орханова Реджебова**
Студент специалност ПОИМ, 4 курс.
2230140005@shu.bg